

hebben ingesteld. De heer Lortsch heeft gelegenheid gehad met predikanten te spreken, die in de droevige omstandigheden waarin zij verkeert, de Lutherische kerk aan de Oostzee, met ijver dienen. Een tachtigjarige dienaar des Woords moest getuigen, dat de kerken in slaap waren gevallen, en dat de uitgekomen vervolging noodig was om haar weder te doen ontwaken. Een predikant die vroeger hoogleraar in de Theologie geweest was, deelde mede dat de studenten in de Godgeleerdheid bij hun examen in het Hebreusch 400 hoofdstukken van het Oude Testament niet alleen uit het oorspronkelijk in 't Duitsch moesten kunnen vertalen, maar ook moesten uitleggen. Dit zal wel overdreven zijn. Misschien moet bij deze opgave wel één, wel licht twee nullen geschrapt. Het tractement der predikanten, even als van kosters enz. wordt gevonden uit de inkomsten die de kerken uit hare grondeigendommen trekken.

Hoezeer de hand der overheid zwaar drukt op de kerken, blijkt uit het volgende. Een vroedvrouw bracht niet lang geleden een kind, dat, naar zij meende, stervende was, naar den Griekschsche pope om de zalving te ondergaan; dit geschiedde buiten weten van de ouders, die tot de Lutherische kerk behooren. Doch het kind bleef leven, en nu zal het zijn leven lang gedwongen zijn tot de Griekschsche kerk te blijven behooren.

Geen Lutherisch predikant zal iemand die in de Griekschsche kerk gedoopt werd, in de Lutherische kerk tot het H. Avondmaal durven toelaten, de zwaarte straffen zijn daarop gedreigd.

In Duitschland zal een goed Lutherisch predikant geen Gereformeerden tot het H. Avondmaal toelaten; in de Lutherische kerken aan de Oostzee is men op dit stuk ruimer; daarom werd het ook de heer Lortsch vergund in Koerland aan 's Heeren disch aan te ritten.

Hier roemt hij de getrouwe opkomst in het bedehuis der gemeente, die soms over eene oppervlakte van 42 vierkante kilometers verspreid is. Schoon velen van zeer ver moeten komen, zag hij niemand te laat komen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

Uit de poolstreek.
II.

Het is, na wat we verteld hebben, waarlijk niet te verwonderen, dat zelfs de moedigste jager eerbied heeft voor den zeehond als deze zijn jongen verdedigt. Vaak heeft men gedacht, dat de robben tamelijk snelle dieren waren, maar naar hartelust met een hond en nog veel meer bewijst, dat zij even goed zeker grip en gevoel hebben als een hond of een kat.

Een mooie eigenschap van de robben is dat zij het licht liefhebben. Ongelukkig echter, brengt hun dit dikwijls onheil aan. Ook zijn het muzikale beesten, althans zij houden veel van allerlei geluiden. Zij komen af op het geluid van menschenstemmen, op het fluiten van de stoomboot, op vioolspel en zoo meer. Wordt dat gehoord, dan verschijnen zij vaak in troepen aan de oppervlakte van het water en luisteren met blijbaare genoeuen.

Over 't geheel zijn de zeehonden vreedzame dieren en geduldig als schapen. Op plaatsen waar de menschen hen nog niet vervolgd hebben, leven zij als in groote kuddeën bijeen en gaan 's nachts op voedsel uit. Over dag rusten zij aan land, en kunnen dan langen tijd droomerig in de schuimende golven staren. Soms echter sluiten zij het oog zoo dicht af voor het licht, dat het den jagers wel eens gelukt hen dan te overvallen en te doden. Maar men moet met groote voorzichtigheid te werk gaan. Want de robben hooren bijzonder scherp en doen zij even de oogen open, dan zien zij uiterst goed. Ook is hun waakzaamheid groot. Bij het minste geruisch werpen zij zich met één sprong weder in de diepe zee. Hoe muzikaal zij ook zijn, hun eigen stem klinkt lang niet fraai. Zij brengen luide klanken voort; nu eens lijkt het op 't blaasfen van honden, dan weer op 't loeien van een kalf of wel op het bulken van een rund.

Als de zeehonden jong worden gevangen, kan men hen volkomen temmen. Zij volgen dan hun heer even aanhankelijk als gewone honden doen, ja komen ook wanneer men ze bij hun naam roept. Personen die den zeehond goed hebben opgenomen, vinden dan ook niets anders, maar juist veel bijzonders aan hem. De kop is vreemd gevormd en niet er met de gladde haren uit als geschoren; de groote zwarte oogen zien verstandig rond; de bewegelijke hals, de lijn gevormde schouders en de wonderlijke vormen, die sommige dezer dieren hebben, deden wel eens aan menschen denken, te meer daar de rob in zijn doelen iets kinderlijk en onnoozels heeft. Wie langs het zee-strand vaart en dan plotseling zulk een diertje uit het stille blauwe water ziet opduiken, een schepsel dat den vreemden man een poos vorschend aanziet, dan weer in de diepte verdwijnt, maar straks weer te voorschijn komt, die begrijpt wel waar de fabelfjes van 'zeemeerminnen' van daan zijn gekomen.

Hoe vreedzaam echter de rob ook is, als hij gewond wordt en de pijn voelt wordt hij nijdig. Krijgt een rob van de grotere soort in zulke omstandigheden een mensch te pakken, dan is het lot van zulk een niet te benijden. Als zij vluchten en men zet hen na, verwerpen zij zich tot het uiterste. We moeten hierbij opmerken dat een rob een zeer taal levend heeft. Hem te doden kan geschieden door een sterken slag op den neus of op den zwakken hoofdscheld. Maar voor het overige is het lichaam moeilijk te kwetsen, althans een diepe wond er aan toe te brengen. Want het vele vet maakt, dat zelfs kogels niet veel nitrichten.

Hoevel er ook onder de robben soorten zijn, in vorm gelijken zij op elkander en verschillen slechts in kleur, grootte, en inrichting van 't oor en het gebit. Vooral wat de grootte betreft is 't verschil nog al opmerkelijk. Er zijn wel robben die in lengte en omvang aan een stier of een paard gelijk zijn, ja die nog ver overtreffen, b. v. de walrus, ook wel zee-paard genoemd. Andere robben weer zijn niet grooter dan een jong kalf, b. v. de Groenlandische en de gewone zeehond. Deze twee soorten zijn 't meest verspreid. De gewone zeehond leeft niet alleen in de Noordse wateren, maar men vindt hem ook aan de duinen der eilanden van de Noordzee, zoals bij ons, en voorts in de Oostzee, ja in het zuiden op de Griekschsche eilanden.

De Groenlandische zeehond wordt anderhalve

Ned. el lang. De kleur is volstrekt niet eenerlei. Heel jong heeft hij een zacht, glimmend, sneeuwwit vel. Maar reeds na enkele weken vallen de haren af, en het bovendeele des lichaams wordt bleekgrauw met donkere vlekken. Als het mannetje volwassen is heeft het een zwarten kop; overigens is het lichaam wit of geelwit met een donkerzwarte breede vlek, in den vorm van een halve maan aan elke zijde.

Dit dier bewoont Kamtschatka, Groenland, Labrador en IJsland; doch het woont veel meer op de ijsschotsen dan op het vasteland. Vooral op hem maakt de ijsbeer jacht. Door de ijsvlakte loopen namelijk breede spalten. Bij deze loert de ijsbeer, gewapend met zijn vreeselijke klauwen. Slechts door de uiterste vlugheid kan de zeehond, als hij uit het water opduikt, 't gevaar van te worden gegrepen ontkomen.

AAN VRAGERS.

Aan twee lezers, die, met het oog op het aanstaande vierde eeuwfeest der ontdekking van Amerika, wenschen te weten waar Columbus is geboren, moeten we het antwoord schuldig blijven. Het gaat ons net als hun. We hebben wel gezien, dat er veel over getwist wordt, maar nog niet dat het uitgemaakt is. Denklijk echter was Columbus een Genues.

De vrienden moeten echter weten, dat dergelijk een onzekerheid meer voorkomt. Calvin b. v. leefde en stierf te Genève en was daar wettelijk geen onbekend man. Toch kan niemand thans zijn graf aanwijzen. 't Is van vele groote mannen, die vóór eeuwen leefden, dikwijls zeer moeilijk de juiste dagen en plaatsen van hun geboorte of hun sterven te weten. Zelfs is dat zoo in veel later tijden. Zoudt hij b. v. wel gelooven, dat men niet met zekerheid weet, wanneer en waar de beroemde hertog van Wellington, die bij Waterloo Napoleon versloeg, is geboren?

Zijn moeder zei, dat het op den 1sten Mei was geweest, en hij zelf geloofde dat natuurlijk ook. Maar zijn kindermeid zei, dat de knaap den 6den Maart was geboren. Een Iersch schrijver (de hertog was in Ierland geboren) noemt 3 April en in het doopboek der kerk staat dat hij den 30sten April 1769 werd gedoopt. Zoo ook zegt de een, dat Wellington te Dublin, de ander dat hij op het kasteel van Dangan het levenslicht aanschouwde.

Geen verjaardag te hebben, gelijkt de man, waar wij kort geleden van spraken, is niet aangenaam, maar evenmin niet recht te weten wanneer men hem viert moet.

HOOGENBIJK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Aan den Redacteur
van de *Herant*.

Hoogachtbare Broeder!

Wil mij een weinig plaats in uw blad verleen voor een paar aantekeningen op uw artikel, over hetgeen ik schreef in de *Heidenbode*, naar aanleiding van uwe Rede over de Zending gehouden te Groningen in Juni 18.

Voor eerst heeft de *Heidenbode* geen polemiek gevoerd tegen de *Herant*. Zoo'n "bladeke" zou, in zake de Zending, in het kruit treden tegen een blad als de *Herant*. . . dat kan u geen ernst zijn.

Ten tweede, mag ik u vragen, of het fair is, de zaak zoo voor te stellen, alsof mijn doel ooit kon zijn, bij de lezers van de *Heidenbode* het vermoeden te wekken, dat u over de Zending zoudt spreken en schrijven zonder 't voe of ba' van te weten. Wie mijne artikelen in het orgaan der Ned. Geref. Zendingvereeniging, waarin uw naam voorkomt, leest, kan nooit tot zulke ongerijmde conclusie komen.

Ten derde, geef ik toe, dat, in plaats van eenvoudig te schrijven: "Hier heerscht zeker misverstand", ik had kunnen zeggen: "Schoon in onderscheidene bladen en zelfs in de *Herant* staat 2700 zendingen in den loop der eeuw", het moet zijn: "2700 zendingen thans". In elk geval is het goed, dat de fout nu in de *Herant* verbeterd is.

Ten vierde, u schrijft: "Onze opgave steunde op de toen juist in Juni uitgekomen statistiek, die in het feestboek van het Engelsche Baptistengenootschap is opgenomen, en gedetailleerd voor elke missie staat opgegeven".

Edoch: De statistiek, in genoemd boek, sluit niet in 'selke missie', maar heeft slechts betrekking op *ENIGE* der voornaamste Zendingsgenootschappen (Approximate statistics of some of the principal Missionary Societies).

Tal van Zendingvereenigingen (bijv. die in Nederland, de Suisse Romande, die van Neukirchen, onderscheiden in Schotland enz.) worden in deze statistiek niet genoemd. Zelfs worden de zendingen van het Baptistengenootschap van Engeland niet megeteld. Voor uw cijfer van 2700 zendingen kan deze statistiek dus geen basis zijn. Laat mij hier bijvoegen dat de *Missionary Herald*, het orgaan van het Baptisten Zendingsgenootschap, het getal zendingen stelt op 4693 (in 328 vrouwen), (zie *Miss. Herald* voor Mei 1892).

Ten vijfde, u vraagt, hoe ik aan mijn zoo veel hooger cijfer van bijna 5000 zendingen kom? Antwoord: Ik noemde als autoriteit Vahl's statistiek over 1889-90, nl. 4195 zendingen in 1890 en 2062 ongehuwde vrouwen (die als zendingen arbeiden in Zenana's, als geneeskundigen enz.). Zij hierbij aangemerkt dat Vahl geen Engelsman maar een Deen, a. NIET meetelt, de vrouwen van zendingen, gelijk soms geschiedt;

b. NIET meetrekt Indische of andere zendingen, die in gevestigde Indische gemeenten als leeraren dienst doen;

c. NIET meetelt zendingen, die onder leden van afgedwaalde kerken arbeiden;

d. volstrekt geen ongeordende Indische helpers meetrekt onder de zendingen en, e. dat Vahl's statistiek, hoe gedetailleerd ook, (22 blad, zeer compr. druk), nog niet compleet is. Is uw cijfer van 2700 zendingen te laag, en dat van nagenoeg 5000 meest aannemelijk, zeker is het, dat het aantal zendingen in de verste verte niet is, wat het moest zijn en naar de draagkracht der kerken kan zijn. En dit geldt bijzonder den arbeid der Zending in onze Oost-Indische bezittingen.

Wekt de statistiek der Zending over de laatste 100 jaren op tot dank aan den Heere God voor hetgeen Hij gewrocht heeft, zij doet ons tevens schaamrood de hand op den mond leggen, wegens onze traagheid in het benaastigen van des Heilands bevel: "Predikt het Evangelie aan alle creaturen".

Uw verbonden Broeder in den Heiland
F. LION CACHET.

Rotterdam, 5 Sept. 1892.

[Deze repliek is ons een pak van het hart. De *Heidenbode* had het niet op ons gemunt. Van die zij is het gevaar dus afgewend.]

Da. Lion Cachet is nu reeds 2600, dat hij erkent: Ik had kunnen zeggen, bedoeld zal wel zijn 2700 zendingen thans. Onze eisch zou anders nog wat verder gaan. O. i. had hij, die er te Groningen bij was, moeten zeggen: Het staat in het *Herant* verslag 2700 in een eeuw; maar te Groningen *set* Dr. Kuyper 2700 op dit oogenblik.

Doch geen nood. Dit komt wel in orde.

En wat nu de kwestie 2700 tegenover 5000 betreft, zoo heeft Da. Lion Cachet volkomen gelijk, dat de lijst van de *Century Volume* niet compleet is. De zeer kleine genootschappen en missiën zijn weggelaten. Niet echter, gelijk Da. Lion Cachet beweert, de *Baptist Society*. Immers de statistiek van deze Society staat zeer accuraat op pag. 331, en geeft een totaal van 121 zendingen, terwijl de generale statistiek op blz. 336 er voor al de andere saam 2616 geeft. In het globale cijfer van 2700 was dus de Bapt. Soc. wel terdege opgenomen.

Nu geeft Vahl het cijfer van 4693, door Da. Lion Cachet globaal op 5000 genomen, d. i. dus 2000 meer.

Toch zal zelfs Da. Lion Cachet er in de verte niet aan denken te beweren, dat de kleinere missiën in ons land, in de Suisse Romande, die van Neukirchen en in Schotland, alle saam, twee duizend missionarissen zullen hebben. Als het twee honderd is, zal het veel zijn.

Hieruit volgt dus, dat Vahl onder het getal zendingen ook mannen heeft opgenomen, die de *Century Volume* niet als zendingen in eigenlijken zin beschouwt; iets wat genoezaam blijkt uit zijn cijfer van 3228 vrouwelijke missionarissen, die er naast staan.

Doch genoeg bierover.

Op deze cijfers werd te Groningen alleen gewezen, om te doen uitkomen, hoe pover de resultaten waren van deze honderdjarige missie bij zulk een uitgave en bij zoo groot getal zendingen. Nog niet dan één zeer klein miljoen in een eeuw, met een miljard kosten, en nu reeds 3000 zendingen. En dat terwijl er nog duizend miljoen Heidenen, Joden en Mahomedanen leven; terwijl hun aantal in elke eeuw met minstens tien miljoen vermeerderde; en terwijl wij in Europa en Amerika in deze eeuw minstens vijftig miljoen gedoopten in het moderne Heidendom zagen terugvallen.

Is het dan zoo onjuist gezegd, dat deze gegevens u bijna vertwijfelen doen? Red. j.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

DIETSTAL: Apeldoorn B. E. Eisma te Bemmelen; G. Ringnalda te Utrecht en P. Zagboer te Zwartsluis.
BEREIKEN: Oosterschelde (Fr.), A. André, cand. — Zuidland, A. P. Landig, cand. te Winsum. — Bie religie, A. van Andel, cand. te Utrecht. — Delft A. J. van der Linden te Den Bosch. — Scheemda, A. P. Landig, cand. te Winsum. — Ee (Fr.), D. P. Koopmans te Langerak. — Tzammaram, A. P. Landig, cand. te Winsum.

AANGENOMEN: Minnertsga, J. Veenstra, cand. te Ballo. — Donkerbroek, A. Zomer te Drogenham. — Wesp (Geme. Oldebroek), I. Dekker Hs., cand. te Zaandam.

BEDANKT: Rijnswageest, L. Adriaanse te Zeist B. — Ferwerd, J. v. d. Sluis te Stroombos. — Zuidland, J. v. d. Berg, cand. te Gouda. — Koevorden, A. J. Houten, G. Boersma te Heerde. — Vethoven, R. de Jong van Arkel te Berkenwoude. — Cuijard, e. a. P. Bartura te Krimpen aan de Lek. — Brille, J. Omswaarde te Sluis. — Veenendaal, S. Dijkstra te Hilversum. — Zoelmond, J. Berghage te Benningen. — Ooster-Nijkerk, C. Rijnberg te Ferwerd. — Vechel, W. N. Welterink te Westervoort.

AANGENOMEN: Meerkerk, F. G. Pont, cand. te 's Gravenhage. — Rotterdam, H. Wildeboer te Oude water. — Loppersum, K. J. Mulder te Nuis en Niebert.

BEDANKT: Over- en Nederasselt, D. Jacobsen te Hooglandsluis. — Hoogland, Krol te Beestervang. — Odoorn (Fr.), J. K. Oudekerk te Verhulzen. — Spijkenisse, G. O. W. van Giltener te Sneeuwijk. — Bervliet en Ierselo, F. Ch. Geerling te Domburg. — Ripen, Beijer te Maarsdijk bij Utrecht. — Schraard, F. Pont, cand. te Utrecht. — Borkulo, J. Zegers te Aartsward. — Wesp, J. J. van Walsum J. G. te Noordwijk aan Zee. — Nichtevecht, F. C. Geerling te Domburg. — Schiermonnikoog, P. Claassen te Eignard a. Zee. — Medemblik, J. Zegers te Aartsward. — Cortegre, L. F. A. Westerboek van Eerten Bz. te Serrooskerke. — Parmerend, Dr. L. Knapert te Dokkum.

Nederlandische Hervormde Kerk.

BEDANKT: Wisselkerke, L. Hijmans te Nieuw Lekkerland. — Emst (Veluwe), P. van Krieken te Westerveld. — Zuidl. W. v. d. Bijl te Eibergen. — Holten, G. Boersma te Heerde. — Vethoven, R. de Jong van Arkel te Berkenwoude. — Cuijard, e. a. P. Bartura te Krimpen aan de Lek. — Brille, J. Omswaarde te Sluis. — Veenendaal, S. Dijkstra te Hilversum. — Zoelmond, J. Berghage te Benningen. — Ooster-Nijkerk, C. Rijnberg te Ferwerd. — Vechel, W. N. Welterink te Westervoort.

AANGENOMEN: Meerkerk, F. G. Pont, cand. te 's Gravenhage. — Rotterdam, H. Wildeboer te Oude water. — Loppersum, K. J. Mulder te Nuis en Niebert.

BEDANKT: Over- en Nederasselt, D. Jacobsen te Hooglandsluis. — Hoogland, Krol te Beestervang. — Odoorn (Fr.), J. K. Oudekerk te Verhulzen. — Spijkenisse, G. O. W. van Giltener te Sneeuwijk. — Bervliet en Ierselo, F. Ch. Geerling te Domburg. — Ripen, Beijer te Maarsdijk bij Utrecht. — Schraard, F. Pont, cand. te Utrecht. — Borkulo, J. Zegers te Aartsward. — Wesp, J. J. van Walsum J. G. te Noordwijk aan Zee. — Nichtevecht, F. C. Geerling te Domburg. — Schiermonnikoog, P. Claassen te Eignard a. Zee. — Medemblik, J. Zegers te Aartsward. — Cortegre, L. F. A. Westerboek van Eerten Bz. te Serrooskerke. — Parmerend, Dr. L. Knapert te Dokkum.

Advertentien.

Den 15den September a. s. hopen onze geliefde Ouders:

P. H. JONKER
EN
A. DEN BOER,
HUNNE

25-jarige Echtvereeniging

TE HERDENKEN.

JOH. JONKER P.H.m.
G. JONKER.

Kinderdijk, 7 Sept. 1892.

De Heer en Mevrouw RUTGERS-GUYE betuigen hunnen hartelijken dank voor de blijken van belangstelling, bij de geboorte van hunne jongste DOCHTER ontvangen.

Amsterdam, 2 Sept. 1892.

Bij H. TEN HOOVE, te Utrecht, is op heden verschenen:

F. W. KRUMMACHER, De komst des Heeren. Kerstfeest-leerreden (eerste twaalfstal) f. 1.—

F. W. KRUMMACHER, Elisa de Profeet, 3 dln. f. 4.50

Hetzelde werk keurig gebonden . . . f. 5.25

C. H. SPURGEON, 52 Leerredenen, nieuwe serie. f. 3.—

Hetzelde werk in stempelband. . . f. 3.60

C. H. SPURGEON, De Christelijke Feesten f. 1.50

Hetzelde werk in stempelband. . . f. 1.90

C. H. SPURGEON, Overeenkomstige belofte. f. 0.75

Hetzelde werk in stempelband. . . f. 1.10

N. J. HOFMEIJER, Jezus heerlijkheid. . . f. 0.75

Hetzelde werk in stempelband. . . f. 1.10

J. CALVIN, Johannes Evangelie, met ophelderende noten, door Dr. H. FRANSSEN. f. 3.30

Hetzelde werk in stempelband. . . f. 3.90

MEYLINK & PIERON, Rozengracht 10-12, Amsterdam. Fabrikanten van Ledikanten voor Gestichten, Pensionsnats enz., in alle vormen. EENIG ADRES van Gestampde Ledikanten. Voor Catechisatiën.

Uitgaven van D. DONNER, te Leiden.
DONNER, J. H., De Bijbelsche Geschiedenis ten dienste van het Catechetisch onderwijs. 112 druk. . . f. 0.25

Beknopt onderricht in de Bijbelsche Geschiedenis. Voor Catechisatiën. 62 druk. . . f. 0.15

De Goddelijke Waarheden ten dienste van het Catechetisch onderwijs. 22 druk. . . f. 0.25

Eenvoudig onderricht in de Bijbelsche Waarheden. Voor Catechisatiën. 62 druk. . . f. 0.10

25 Ex. f. 2.25, 50 Ex. f. 4.25, 100 Ex. f. 8.—
De d. e. formulieren van Eenigheid, alsmede het Kort Begrip, en de belijdenissen van Nicea en van Athanasius, ten dienste van het Catechetisch onderwijs. . . f. 0.25

BEUKER, H., Bijbelsche Archeologie. Een overzicht van Israëls land en levenswijze. Met een kaart en vier afbeeldingen. 22 druk. f. 0.60

Op aanvraag een stel ter kennismaking te bekomen.

Bij R. BOERMA, Theol. Boekhandel, Groningen, verschaft:

LEESBOEK
over de Gereformeerde Geloofsleer,
DOOR
H. E. GRAVEMEIJER.

Opnieuw uitgegeven, niet en daar gewijzigd en aangevuld door Dr. E. C. GRAVEMEIJER, Pred. te Gorinchem.

3 deelen, met Algemeen Register.
Prijs gebonden chagrijn met vergulde rugstempels f. 15.—; ingenaaid f. 12.—.

Het 1ste deel, 893 pag., is voor de intrekkenden verkrijgbaar.

Verder:
Mr. GEORGE HUTCHESON.

VERKLARING van de
Twaalf kleine Propheten.

Nieuwe uitgave, met de voorrede van Th. v. d. GROE, bezorgd door Dr. E. C. GRAVEMEIJER en Dr. J. TEVES Tzn.

2 deelen, prijs gebonden in leder met vergulde rugstempels f. 9.50; ingenaaid f. 8.—.

Het 1ste deel: Hosea—Joël—Amos bevatende is verkrijgbaar.

Verder is ter perse:
A. P. A. DU CLOUX, Twaalf Lijdensstoffen, 3de druk, prijs f. 1.—; gebonden f. 1.50.

AEG. ERANCKEN, Kern der Christelijke Leer. Verbeterde druk, volledig naar de uitg. van 1733, herzien door Dr. J. TEVES Tzn. Prijs f. 1.—; gebonden f. 1.40.

PETRUS MAASRICHT, 4 deelen, nette Exempl. halfeeren banden, f. 30.—.

De intrekening op bovenstaande werken is bij alle soliede boekhandelaars opgesteld.

De drie Formulieren van Eenigheid, voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het Kort Begrip der Christelijke Religie, uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. Achtste Vijfdeusd. Prijs gecartonneerd f. 0.40; 25 ex. f. 0.50; 50 ex. f. 18.—. In rood linnen stempelband f. 0.90.

Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen f. 1.25.

Calvinisme en Revisie.
(Eerst verschenen in The Presbyterian and Reformed Review, Juli 1891).
Prijs f. 0.50.

Separatie en Doleantie,
(72 pagina's groot 8.) Prijs f. 0.50.

Scolastica.
Het geheim van echte studie. 2de druk.
Prijs f. 0.40.

„Is er aan de publieke Universiteit ten onzen plaats voor eene Faculteit der Theologie?”
REFERAAT voor de meeting, gehouden ter gelegenheid van de tiende jaarvergadering der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag.
Prijs f. 0.60.

Tractaat
van de Reformatie der Kerken.
Aan de zonen der Reformatie hier te lande aangeboden op Lutherse vierde eeuwfeest.
Prijs f. 2.50.

De twaalf Patriarchen.
Bijbelsche Karakterstudien. Prijs net ingebonden f. 1.—, ingenaaid f. 0.75.

Gedrukt ter Kon. Ned. Stoomdrukkerij Warmoesstraat 106, Amsterdam.

„Kas Ex Bonis Publicis.”
Jongelieden van goeden aanleg, behoorende tot een der Geref. Kerken, begeerig om opgeleid te worden tot den Dienst des Woords bij de Geref. Kerken en wenscheende ondersteund te worden uit de kas E. B. P. der Prov. Gelderland met f. 400 'sjaars, worden opgeroepen om zich vóór 30 Sept. a. s. aan te melden bij Dr. J. N. LINDEBOOM, te Zutphen, met opgave van leeftijd en met overlegging van: a. een aanbeveling van den Kerkeraad hunner Kerk, b. een bewijs van lichamelijke geschiktheid voor de studie en den dienst des Woords. Aspiranten uit de Prov. Gelderland hebben de voorkeur.

Verjarings-Cadeau.
Mooier, doelmatiger, practischer geschenk dan de
LAMPEKAP
ad f. 1.70,
passend voor elke Hanglamp, bestaat er niet.

In verschillende kleuren!!!
„Behoud der oogen!!!
Sieraad voor Salon, Huiskamer en Veranda!!!
Toezending onmiddellijk na ontvangst postwissel, waarop staat: „Lampekap” en verlangde kleur, bureau Standaard.

KERKERAADSBOEKJE
VAN DE
Nederlandsche Gereformeerde Kerk
VAN
AMSTERDAM.
1892—1893.
Prijs f. 0.30.
Amsterdam. J. A. WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan contributien: door den heer G. Hoppe te Vreeland f. 61.50 (1891) door Mej. E. te Voorst f. 9; aan collecten: Van de Geref. kerk te Westbroek f. 11.75; van idem te Loosduinen f. 27.91/4.

Voor het Hospitium:
Door den heer G. de Leeuw te Utrecht van een zuster f. 25; uit het busje der huiskamer van den heer G. de Leeuw f. 8.93.

Voor de Medische faculteit:
Door X, te Gouda van N. N. f. 5.

Voor het Studietoel:
Door Prof. Dr. A. H. den Hartog; Uit de cath. der Geref. kerk te Loosduinen f. 11; door de halfst. ver. te 's-Gravenhage f. 100; van N. N. te G. f. 2.50; door J. L. te Maasland van de halve st. ver. ald. f. 41.50.

S. J. SEEFAT, penningmeester.

Hilversum.

P. VAN ELJK.
FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,
Dam 15-17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, vreemde COUPONS enz. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.
WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. Voor de kerk in haar geheel; Deel II en III. Voor de enkele personen. In fraaie stempelband f. 8.90; ingenaaid f. 7.50.